

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

„Ez a templom az Úr 1902. évében épült és a mai napon ő eminenciája Schlauch Lőrinc bíboros úr, nagyváradi latin szertartású egyházmegyei püspök, pápai trónálló, ő császári és apostoli királyi Felségének valóságos belső titkos tanácsosa, a Legfelső Főpap Őszentségének belső prelátusa, római gróf, a Szent-István- rend viselője, a Vaskorona-rend első osztályú lovagja keze által megáldatott. A templom gróf Wenckheim Dénes gondoskodásából Viktor Siedek építész terve alapján épült. (Doboz, 1902. június 7.) A kastélyparkban található a templomépítészet gyöngyszeme a katolikus templom és grófi kriptá. Dénes gróf 1902-ben Viktor Siedek bécsi építésvállalkozó terve alapján megépítette a neoromán stílusban a kegyúri templomot és a kerek temetőkápolnát, a kriptát. A kápolna 250 ezer koronába került. A templom alapjának kiásását 1857-ben a dobozi napszámosok egy hét alatt elvégezték. Az objektumokat 1902. június 7-én szentelték fel. A templom szempontból is jelentős. Mennyezete vasbetonból van, és mint ilyen az elsők között volt /1898./ A két létesítmény 80 cm magas mesterséges teraszon épült. A toronysisakos torony – a harang itt van – a főhomlokzat elé ugrik, és jobb oldalon van. Külső homlokzata egyszerű. A szinte leírhatatlan csoda csak a belépés után éri a látogatót. A belső rész gazdagon díszített. A templomban minden oszlop és lépcső márványból készült. A vörösmárvány a menyházi birtokról való. A vésést Dránsztyik Tódor és román társaik készítették. A feszület cararai márványból van. Fadrusz János munkája. A római katolikus templom homlokzata. Anyaga közül kettő nincs egyforma. Az oltár fő ékessége a fehér carrarai márványból készült feszület. Fadrusz János munkája. A mű anatómiailag is tökéletes. Hír szerint a mester felkötötte magát egy keresztre és fotókat készíttetett az alélt testéről, melyet felhasznált a munka készítése során. A stallum – díszes ülőhely – kézi faragás, intarziás díszítésekkel. Reggenhoffer bécsi asztalos munkája. Értéke: 5000 korona volt. A mozaikok márványa is a külföldi bányákból került ki. A keresztelő medence salzburgi márvány. A szószék a római Szt. Péter templomainak másolata. Feljárója a sekrestyében van. A lépcsők tölgyfából készültek. A tartó oszlopok vörösmárványból vannak. Bécsből hozták. A feszület két oldalán lévő sárga oszlopok spanyol márványból, aragonitából készültek. A színes ablakokat, a három oltárképet és a mennyezet festőművészet 24 karátos aranylemezekkel borított mozaik képeit tiroli festőművészek – tiroler glasmarelei – készítették. A belső festést Glázer János és Társa budapesti cég végezte. A templomot a márványtábla szerint 1902-ben Schlauch Lőrinc váradi püspök végezte. Az 1944 őszén gazdátlanul maradt kastélyt pillanatok alatt széthurcolták. A hasznosítás csak 1947-ben valósult meg. A versenyistállóból előbb kultúrház és községi könyvtár. 1973 óta pedig a gyulai Harisnyagyár leányvállalata van az épületben. A kastélyon pedig az ÁFÉSZ helyi szervezete és az általános iskola osztozott kezdettől fogva. 1986-ban az épület együttesen alapos külső tatarozás volt. A szószék a római Szt. Péter templomának másolata. Feljárója a sekrestyében van. A lépcsők tölgyfából készültek. A tartóoszlopok vörösmárványból vannak, Bécsből hozták. A színes ablakokat, a három oltárképet és a mennyezet 24 karátos aranylemezekkel borított mozaik képeit tiroli festőművészek – tiroler glasmarelei – készítették. A belső festést Glázer János és Társa budapesti cég végezte. A templomot a márványtábla szerint 1902-ben Schlauch Lőrinc váradi püspök végezte.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Megújult az 1902. június 7-én felszentelt dobozi, neoromán stílusú római katolikus templom és mauzóleum gróf Wenckheim Dénes egykori kastélyparkjában. A békéscsabai Páduai Szent Antal Plébánia az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében 33 millió 858 ezer 26 forint vissza nem térítendő támogatást nyert a dobozi templom külső felújítására.

A kivitelező elvégezte a templom szigetelését, a vakolat helyreállítását, kavicságyat és járdát készített, s az üveglakokat is kicserélte. Az ünnepi szentmisét, amelyen részt vett Simon István Tamás polgármester és Szigeti Antal plébános is, dr. Kovács József vikárius celebrálta.